رزم و بزم

(یوولسم شعري دوتر)

ویناوال :پوهاند دوکتور مجاور احمد زیار

خوږه لوړي

پښتيا نا ته

له خوږه لوړي پلر نی میني سره

غبرګولی ۱۳۷۲

پرلیکه کوونکی سمسور حبیبي

www.samsoor.com www.zyar.net

يادښت:

دادی، د اځل د پښتو شعر د هار و بهارمينه والو ته د استاد زيار د جيبي لړۍ ((رزم و بزم)) ټولګه پر ليکه کوو. استاد په دې تړاو چې له نورو ټولګو سره د دغې لړۍ توپير په څه کې نغښتی، وايي: ((د غه واړه دوترونه د نورو هغو پرخلاف وړې وړې شعري ټوټې راخلي، که هغه قافيوالې دي، ازادې، سپينې او که ناپېيلې(منثورې)، خو په هره توګه، هم هنر دی هم طنزوانتقاد، يا په نورو ټکو هم خوند دی هم ژوند. ما هڅه کړې، د اروپايي شعري ميناتورونو غوندې خپلو مينه والو او بيا ځوان پښت ته داسې يوڅه وړاندې کړم چې يو يوخوايې ښکلاييز ځوب (ذوق) ورخړوب کړي او بلخوا يې ژبنی او شعري- ادبي وړتيا او استعداد ور وروزي، او بيا پکې داسې پيغام راونغاړم چې اګاهانه يا نيم اګاهانه يې د نوي پرمختللي انساني ژوند سيالۍ ته را وبولي...)).

داهم تاسې او دا شعري ټوټې او انځورونه:

www.samsoor.com www.zyar.net

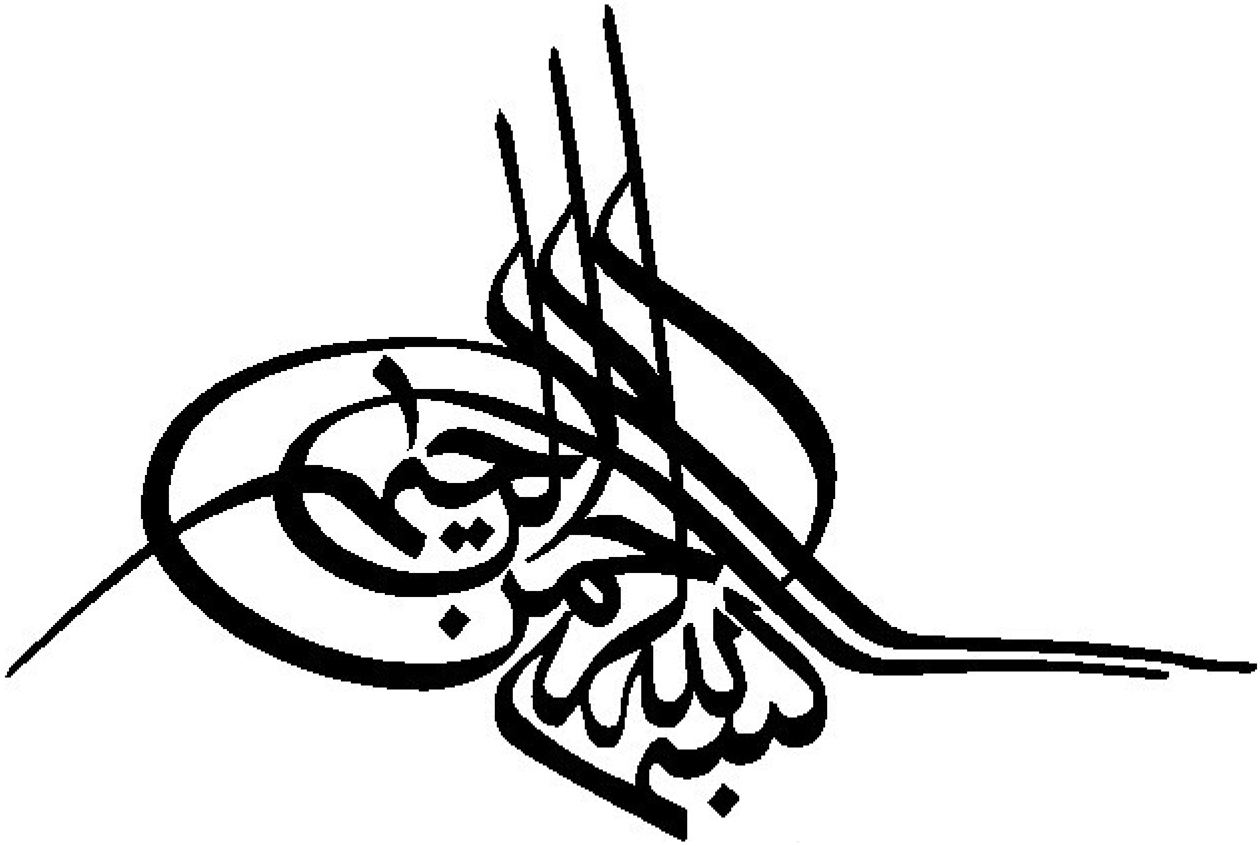

www.samsoor.com

سپېڅلی نوم

چې شروع کړمه هو الله او احد راځي پر ژبه،

یو یې بوله، که صنم او یا صمد راځي پر ژبه...

د اخلاص سوره چې خلاصه په اخلاص کړمه تر پایه ،

همغه سپېڅلی نوم مې رد په رد راځي پر ژبه !

وری ۱۳۳۷

امتحان

ستا نشې ملالې سترګې وې خوب وړې،
زه دې غلې نګران د پټې مينې...
ته د خپل پېغلوټې حسن خيالولې،
مادې وا خېست امتحان د پټې مينې !

رابعه بلخي لېسه۱۳۳۹/۹/۱۴

ستا غم

ځنګه هېر به شي له ما د سترګو توره،
چې انځور دې د يادونو را سره دی !
په دې ورانه غملړلې دنيا ګی کې
بل غم څه کړم چې ستا غم له ما سره دی !

۱/۱۳۳۹/۱۱

دبنده ګناهګار

خدايه زه چې د ښمنانو ته هم ګل وم،
دا په زړه کې د دوستانو ولې خار شوم...
که وای تاته ګناهګار رحمت دې ډېر وو،
ګرانه دا چې ستا بنده ته ګنهګار شوم !

۲۹/۲/۱۳۴۱

د مينې ډالۍ

www.samsoor.com www.zyar.net

د منت لوبۍ مې هېڅ شوې تر پامه
راپه برخه چې په مینه کې لویي شوه
چې پر مخ مې اوبه وینې ګډې شاځي،
را ډاله یې هم آبرو هم سرخرویي شوه !

۱۳۴۱/۵/۱۸

ډالرو جلالر

څومره لوړ چې په سرکار کې جلالر دی،
هومره لوړ پر افغانیو هم ډالر دی ...
د دې خوار ملت پر حال ژړا په کار ده،
چې یې څه پر داړه مارو باندې سر دی !

د ۱۳۵۵ کال له ځلوریزو څخه

افغا ن پلار

زمانې شي ډېرې تېرې ،څو پیدا شي ،
ستا په شانې لوی اتل پر دا دیار...
پر نامه یې شي ښایسته ملي تاریخ مو ،

نو يې بولو بيا نيکه ، بابا ، يا پلار ،

که ميرويس مو شو (نيکه) احمد (بابا) ،

ږدو پر تا (...) ستر نوم د افغان پلار !

۷/۱۳/۱۳٦٦

کله چې نصرالله حافظ د حمزه شينواري د اتيايمې کاليزې په علمي - ادبي سېمينار کې خپل ((نظم)) اوراوه ، صديق کاوون پرې يوه طنزيه سندربوله پيل کړه او په پای کې پرې ما څو کړۍ نورې هم سرباري کړې:

کاوون . حـــافظه مـــــه کوه سړې خبرې

اوږدې اوږدې او پــــرپړې خبرې

زيار . په هر يو بيت مې د زړه ولې رېږي

مــا ته شوې ستا لکه چړې خبرې

دوست . حافظه دا دخانۍ دود دې پرېږده

په لــــويه خوله وړې وړې خبرې

کاوون. راتــــه ښکــاريږي د خبرو وړۍ

پر خوله دې نه راځي مړې خبرې

زيار . ورځه ورځه چېرې بنګړي خرڅوه

څه د شاعر په نـــــــوم څېړې خبرې

دوست. دزاړه فــــــــــکر پر دې نوي عصر

لـــــه خـــونـــــده ووتې زړې خبرې

کاوون. چېرې حمزه دې هم پر خوب ليدلی

www.samsoor.com www.zyar.net

لــــه خپلې خبټې نه راوړې خبرې ؟

زيار. راپـــاريـدلي دې دخولي بو اسير

ثــــه کرغيــړنې راته کړې خبرې

راشه نور پربږده بس د خدای لپاره

د پنــــدانــې او کونجاړې خبرې

هسې د شعر په نوم غونډاري ولې

لــــــکه کرکنډې را رغړې خبرې

ښکاري مچانو ته دې زړه شوی دی

پـــــه شان د غنې چې غړې خبرې

چې پر محفل دومره ترخې لګېږي

لکه په زهرو کې لړې خبرې

حافظه ! زوړ شوې او شاعرنه شولې

تـــش په قافيه رديف ترې خبرې

خوله دې شه شوله ! نور په مرګ راټوله ،

راتــــه کـوې به څو دا مړې خبرې !

ستا غېږ (ازاد)

کله چې زه ستا غېږې ته درشمه،

نيسي په زړو رنګين خيالونه مې

www.samsoor.com www.zyar.net

ځای د سترګلینونو په ککیو کې !

ستاغېږ (سپین)

کله چې ستا غېږې ته درشم
په زړګونو زړګونو خیالونه مې
په سترګلینونو کې ځای نیسي !

المان، ۱۹۸۸/۷/۲۳

شر م که ګنا ه

که نا پوهي بیګناهي وای،
نو ولې به،
هغه بې شرم بلل کېده
چې په شرم نه پوهېږي ! !؟

المان، ۱۹۸۸/۷/۲۸

شرم

د چاچې شرم زده ،
بې شرمه نه دی...
بې شرمه هغه دی ،
چې شرم یې نه زده !

www.samsoor.com www.zyar.net

پول

پول پوهې ته پول کېدای شي

او پول نه !

کارل مارکس ښار ۱۹۸۸/۷/۲۸

نولس-شل

شل نولس کول دومره ګران نه دي،

څه چې ګران دي...

هغه نولس شل کول دي !

مرخان(برلین) ۱۹۸۸/۷/۳۰

د پانګې مرلب

پر ربړا ورځې تندرونه ووري،

څه ناورینونه، ناتارونه ووري ...

پاتې دا پانګه کړې د دوی له مرګ هم،

چې پر بې پانګویې مرګونه ووري !

ویمار، ۱۹۸۸/۸/۲

www.samsoor.com www.zyar.net

میاشی او بویخور

هغه د شپې غل دی

اودی دورځې...

خو،

تر هرڅه یې ګډ تکی دادی

چې دواړه کوربه مخکې له مخکې خبروي !!؟

ویمار، ۱۹۸۸/۸/۲

غونډه او ګردمیز

داچې نړی، غونډه او ګرده ده،

نو یې.

د هرې ربړې لپاره

غونډه او ګردمېز جوړیږي...

او له همدغه کبله یې هم

هو اریدنه لاپسې ګرانېږي !!؟

ویمار ۱۹۸۸/۸/۴

www.samsoor.com www.zyar.net

دوزخي ته

په نامه د زنګوهلې او ورستې توري درستې
تا را پرې کړې هډو پلې له دښمنيه...
د جنت توزنې هيلې دوزخي کړې ،
يه د پانګې ارتجاع زنځيري سپيه !

۱۹۸۸/۸/۸

نومونه

ځوک په زوی ځان نوموي او ځوک په پلار
ځوک په کور کهول ،په قوم او په تبار،
ځوک په غره و ځوک په سيند ، سيمه، ديار،
ځوک په دندې ، ځوک په څانګې ، کسب و کار...

خو چې ماته کوم نوم غوره پر جهان دی،
هغه يو يوازينی نوم د «انسان» دی !

ويمار ، ۱۹۸۸/۸/۱۱

شته

هر څه چې ډېر وي،
زهرو ګنډ بر وي ،

www.samsoor.com www.zyar.net

څه چې اند ېږوي،

خوند يې هم ډېږوي...

هومره بېخونده به دې ژوندون وي،

څومره چې شته دې ترکچې تېږوي !

ويمار ۸۸/۸/۱۵

اوربند

اوربند نه دی، که اوربند دی،

که اوربند دی، خو نيم بند دی...

هرڅه بند شي له اوربنده،

ډز بند نه دی او اوربند دی ؟

برلين ۸۸/۸/۲۵

له الماني ادب څخه:

ژب ماتی

-۱-

هغه چې څه نه پوهېږي

او پوهېږي

چې څه نه پوهېږي،

تر هغه ډېر پوهېږي

www.samsoor.com www.zyar.net

چې څه نه پوهېږي

او نه پوهېږي

چې څه نه پوهېږي !

-۲-

هغه چې څه نه پوهېږي

او نه پوهېږي

چې څه نه پوهېږي ،

هغه ناپوه دی !

-۳-

هغه چې څه نه پوهېږي

او پوهېږي

چې څه نه پوهېږي

هغه بسیادی ،

پوه یې کړه !

-٤-

هغه چې یو څه پوهېږي

او نه پوهېږي

چې یو څه پوهېږي ،

(هغه) ویده دی ،

www.samsoor.com www.zyar.net

راوېښ يې کړه !

-۵-

هغه چې يو څه پوهېږي

او پوهېږي

چې يو څه پوهېږي

هغه پوه دی ،

ورپسې ولاړ شه !

ويمار اګست ۱۹۸۸

د مينې تړون

مينه هغه پيوند دی

چې بېلا بېل نا همنوږي سره

همنوږي کوي !

ويمار ۱۹۸۸

تينلب هوږ

له نري چاوده د تورې تيږې

شنيلي نوی سر را هسک کړی،

www.samsoor.com www.zyar.net

ما ویل.په کوم ځواک وکړ دا کار دې ؟

ده ویل ، ټینګ هوډ ته غر دی خسړی !

ګویتی پارک ۱۹۸۸/۸/۲۲

پلونه-دیوالونه

د بېلتانه د دیوالونو پر ځای ،

د پیوستون او دوستۍ پلونه جوړ کړئ !

د جنګ او زارو او کوټونو پر ځای ،

ښوونځي، کورونه ، روغتونونه جوړ کړئ !

د مسکو هوايي ډګر هوټل

۱۹۸۸/۸/۲۸

کار

چې کار د انسان لپاره منځته راغلی دی

نه انسان د کار لپاره ،

خو دا هم هېرول په کار نه دي

چې بې له کاره به انسان هم نه وای !

مسکو هوايي ډګر

۱۹۸۸/۸/۲۸

www.samsoor.com www.zyar.net

بې توپيري

چې مې په مرګ شي، بيه دوه ګرايه،

يو پيل خو يم که ، پيلسوف نه يم . . .

پر مړو درنښت څه د ژوندو نه وي ،

زه هم که مړ شوم، بيا به هرڅه يم !

وږی ٦٧

دبهادر اختاش د غبرګو لونو **١٥** کلنې سيما او **١٣** کلنې د يانا

ويرنه چې د ښوونځي په وربوی کې شهيدانې شوې :

که مور يې له تاسې واخېستو ،

خو ،

ډاډه اوسئ ،

چې زمونږ په وينو کرلې خاوره به

هېڅکله در څخه وانه خېستای شي !!؟

تله ١٣٦٧

لړم ميندې

که واړه دي واړه ګرم ،

خو د ه آره يې له لويه

نه شي تش په لړ مانو ،

www.samsoor.com   www.zyar.net

لړم میندې وژل بویه !

۹/۹/۱۳۶۷

تا

تا مې په تبجنه سره ببډیا د نهیلیو کې
وچې شان چینې د ژوند له سره بیا را تاندې کړې ،
تا لکه باران مې د هستۍ زمولې نغمې تولې
بیرته لکه وینې په رګونو کې بهاندې کړې !

۱۳۶۷/۹/۱۱

درويزګر

چې پیسې په دعا غواړي
او خپل ځان ته دعا نه کړي ؟
ښایي ، ښکاري ورته نغده .
د بنده ورکړه تر خدایه !!؟

کوډګر

په رښتیا یې که په کوډو
تورې خاورې زر کولای

www.samsoor.com www.zyar.net

نو ، په مزد کې به يې ولې

لاس پيسو ته غځولای ! ! ؟

۱۲ /۱۳٦۷/۱۰

غبا ن(ازاد)

هغه چې د پيل غوندې غټ شوي دي ،

پيل غوندې يې سترګې وړې شوې دي...

نور يې چې واړه تر سترګو نه راځي ،

دا يې ورته سترګې خړې شوې دي !

غبا ن(سپين)

هغه چې د پيل غوندې غټ شوي دي،

نو سترګې يې هم د پيل غوندې

وړې شوې دي...

او له همدې کبله يو ازې غټان ليدای شي

او واړه نه ! ! ؟

۱۳٦۷/۱۲/۲۸

د پېروتې ژوند(۱)

هغه چې د بل پر اوږو ژوند کوي،

پېروتې ته ورته دی...

www.samsoor.com www.zyar.net

چې تر کور به بو تې چورلي را چورلي

او په لرې مهال کې ورسره سم ، لا څه

چې زیاتره ترې له مخه له منځه ځي !

د پېروتې ژوند(۲)

څوک چې د پېروتې غوندې

د بل پر اوږو ژوند کوي ،

نو د پېروتې غوندې به یې

ژوند هم لنډ تنګ وي !

۱۳۶۸/۲/۱

د امېد تراني

ستا د پلونو د ښکالو له انګازې نه

په سلګو نو تراني د امېد زېږي ،

سپین سپېځلي سهارونه د ژغورنې

ستا په تکو تورو سترګو کې غړېږي !

۱۳۶۸/۵/۲۰

ګرمانه

www.samsoor.com www.zyar.net

که پرون مو نه مرووړای ترګونډو لاندې
ورته ولې به کېدلو پرګونډو نن
که پرون مو بوتان نه ور ماتولای
وو به ولې لکه بوت ته پر سجدو نن !

۱۳۶۸/۵/۲۱

درې پړسوبه

درې پړسوبه نن سبا سره مله شوي ،
مله لا څه چې یو په بل کې دي کلک نغښتي ...
د (پیسو) او د (څوکیو) او د (ښځو)،
ځکه درې سره په یوه لومه کې نښتي !

۱۳۶۸/۲/۱۲

ژغور بیړۍ

چې د مړو خوسا اوبو پر اوږو بار شم ،
د اوبړیو په ښېر نه یم ښېښپاند ...
تر ګلکځ ورسوم چې ژغور بیړۍ مې ،
لکه سیند غوندې بهاند یم او ښپاند !

۱۳۶۸/۹/۵

ا نساني آیات

د آلله (ج) آیات ټیکه د (خمیني)

www.samsoor.com www.zyar.net

د (رشدي) آيات چې بولي شيطاني ،

د رحمان شيطان آيات به نور څه ژاړو ،

ځئ چې و پلټو آيات اوس انساني !

ليندۍ ۱۳۸۲

لورو څټ

تر دا منځ به څه توپير د سره او سپين کړو ،

موږه ټول يو د ريد يو له ټبره...

څو به څيرو په لاره يو د بل نس او

ما تو و په څټ يو د بل ککره ؟

ليندۍ ۱۳۶۸

ښځه او نارينه

ښه دى ، ښه دى

سم سمى ، برابرى له نارينه سره د ښځې ،

خو په و نه کې تش نه ،

هغه هم بيا په جګپوندو ،

ياد سر د جوړونې په سينګار !

۱۳۶۹/۱/۳

ځانچاري

وي ولاړ په وروستۍ ليکه کې تر هر چا ،

www.samsoor.com www.zyar.net

چې خبره د جګړې او سر تيرۍ وي ...

وي ولاړ په لومړۍ ليکه کې تر هر چا ،

چې خبره د امتياز او د څوکۍ وي !

د غويي اوومه ۱۳۴۹

ستر ګې او خنداوې

ستا د سترګو په هېندارو کې مې ورځې ،

دي له مخې پاک سپېڅلي سهارونه...

او په باغ کې مې دا ستا د خندا ګانو ،

ترمې ترمې غوټۍ سپړي سره ګلونه !

ننګرهار، ۳۰-۲- ۶۹

ګډون

پرې !

چې وينه مو شي مينه

او شي مينه مو هم وينه ...

سره وينه مو ده ګډه ،

ځئ ،

چې ګډه کړو هم مينه !

څومو هسې ګډون نه وي ،

ګډ زموږ به ژوند نه وي !

www.samsoor.com www.zyar.net

۱۳٦۹/۲/۳۰

دسپېدو سلام

ستا د ښکالوو له وربښمو څنې،
ګوتې د خيال غړي پيغام د سپېدو ...
د ستورو سترګو سترګکونه دي ، بيا
سبا ته استوي سلام د سپيدو !

۱۲/۱۳٦۹/۳

دميني بربښنا

ستا په غلچکيو ستر ګلينونو کې،
سره بربښنا د مينې غځونې کړي...
هسک پرشنه ورشو مې د سبا دهسک،
سپين مرغه د خيال بيا الوتنې کړي !

۱۳٦۹/۳/۱۲

دميني سبا

پلوشې ستا د ښايست له هسکه څلې،
زما د مينې د سبا پر اننګيو...
د مشکينو تورو څڼو بوی دې نغښتی،

په شنو ورږو کې د هیلو د سپرلیو !

۲۴/۱۳۲۹/۳

پاداش

وزارت کې یې څه وکړل بې خیانته،

په پاداش کې یې چې ځي اوس سفارت ته !

ګوندې نور یې زړه وهلی افغانیو ،

ملا تړي اوس د ډالرو تجارت ته !

۱۳۲۹/۴/۱

بلځایي ښځه

وزارت و سفارت یې اجاره ول ،

ښځه نه وه، قباله وه د څوکیو...

اوس څه باک ، که یې قانون د لارې خنډ شو

او بې برخې نور له هسې شان پوړیو...

چې لرې بې کچه سره سپین، شتمني اوس ،

بلځایي سره به ګرځي هرځایي اوس !

۱۳۲۹/۴/۱۰

لیوان

زما رخه نه راځي په دې خبره ،

www.samsoor.com www.zyar.net

د امتیاز چې تل څو کسه خاوندان دي...

خو په دې مې زړه اور اخلي په ګوګل کې ،

چې دوی ولې د ملت پرځان لېوان دي ؟

۱۹۲۹/۴/۱۲

دپردیو خېټې

خورو لور یې وې ورکړې په دې موخه ،

چې (دوستي) کړي پر (خېټې) باندې بدله...

د څو ورځو تګ راتګ، مزې چړچې وې ،

خو ارمان چې تنسته ژر وشلېدله...

اوس که خاورې شوې پرخوله د (طفیلانو)،

«د غران همدومره ګوره وي» یارانو !

۲۸/۴/۱۹۲۹

دمریيو مريي ته

ماله هغه یوه توره خپل ځان سپین کړ،

چې بللم دې مريي د (بادارانو)...

www.samsoor.com www.zyar.net

خو تا نه کړ دا غبرګ تور له ځانه لرې ،

دا چې پاتې یې مریې لاد (مرییانو) !

جلالکوټ ۲۴/۲/۱۹۲۹

ازاد شعر

که څوک په رښتیا سره شعر د ازادۍ لپاره

پرکار اچول غواړي ،

باید لومړی پخپله شعر له قافیې باستیله را ازاد کړي !

وږی ۱۹۲۹

غچلیږد

سرو مال تا کړه ورچور ،

د اوکې زما سرو مال…

د ښنه کړه تا میدان ته ،

سینه زما ورته ډال …

که لاس دې پاک کړه پر ما

او ترې خپل ځان دې کړ بچ ،

خو دې پر یاد لره چې

تاریخ له تا اخلي غچ …

www.samsoor.com www.zyar.net

اوسه آوخت ته پر ځار ،

چې واخلي ټول درنه وار !

تله ۱۹۲۹

تلاشي

له سپاهي ځنې سپې جوړ شي،

چې شي کار يې تلاشي . . .

چې هر ځه تالا والا کړي ،

« تلاشي » کړي، « تالاشي »

نو پرده څه اعتماد دی ،

چې پخپله غل، که ساد دی !

۱۹۲۹/۷/۱۲

بوې که چور؟

له زاړه بډيخور چا پوښتنه وکړه،

له پخوا څه توپير کړی ما موريت نن ؟

ويل ، زما پر وخت وې بډې او اوس چور دی...

خو افسوس ترې يم بې برخې زه بدبخت نن !

۱۹۲۹/۷/۱۳

www.samsoor.com www.zyar.net

قاچاق

چې يې وکړل اختلاس وغلا او بډې ،
نو وهلي يې قاچاق لره اوس بډې...
ديپلومات پاسپورت يې هر چېرې پرده ده ،
پر رڼا ورځې وهي او ښان په بډې !

۱۹۶۹/۸/۱۵

چپه کارونه

د هېواد په دې اړدوړ او نارامۍ کې
دې ځای ناستي د پښانو، ترکاڼان . . .
له برید ګیانو او پنډیانو ځنې جوړ شول،
ډير بې شمېره جنرالان او پانګوالان...

که اوس نه شو څوک جنرال او يا پانګوال،
وبه نه مومي پر ژوند بيا دا مجال !

۱۹۶۹/۹/۳۰

www.samsoor.com www.zyar.net

پخوالی

شنه اومه میوه په ونه کې نه ښکاري،

چې پخه شي ، زیړه سره، ښکاري له ورایه ...

د انسان د بشپړ تیاده هم دا نښه،

چې ښه پوخ شي ، شي او ځار له لرې ځایه !

۱۹۲۹/۱۰/۱۹

لوړ او ځوړ

پردې لوړو منصبو باندې یې مه شه،

چې یې نن سبا له مرګه پاتې کېږي...

د ارهټ منګوټې ګوره،

چې ډکېږي،

راجګېږي

او بیا تش شي پر مخ لوېږي...

کله لوړ وکله ځوړ،

دغه دود دی دد نیا:

و تُعِزُّ مَن تَشاْ ،

وَتُذِلُ مَن تَشاْ ج !

www.samsoor.com www.zyar.net

۲-۱۱- ٦۹

دینې وینې

په رګو د پسرلي د دې چمن کې
کړي زما شهیدې وینې غځونې
د دې ګلو اننګي هسې سره نه دي
رنګ اخېستی یې له وینې ، زما دینې !

۱۹۲۹/۱۱/۴

ځلور وا کمنان

« دا وطن د خلکو دی، خلکیانو پکې . . . وکړل ،
لږ امین تره کي او ډېر پکې کارمل وکړل » . . .
اړوي هر څوکه پرې نجیبب خځلې خاورې اوس ،
نشته د ډډوزو یې هېڅ لار د کومې چارې اوس !

د پاسني شعر لومړی بیت دعمرمعلم دی، ننګرهار ۲۰/۱۱/۱۹۲۹

شو ګیر

شبنم شوګیر کړه یوه شپه
د ګلغوټۍ د خولې خندا لپاره . . .
او ما داستا د خولې خندا په اسره
ټوله ځواني په شوګیرو تیره کړه !

www.samsoor.com www.zyar.net

ګرد

کلونه وشول

چې ته تللې له ما ،

خوزه تر اوسه،

-لکه ګرد -

ستا د پښو ښکل په مینه

کاڼي او بوټي د بیدیا ښکلوم !

نغلو ، ۱۳۷۰/۴/۲۵

پښتو قرآن

دا چې کښلی پیر روښان، خیرالبیان

چا ویل نشته په پښتو ژبه قرآن ؟

(مثنوی مولوی معنوی/ هست قرآن در زبان پهلوي)

زمری ۱۳۷۰

ښکاري

خدایزده

څه تیر شو د ښکاري په زړه کې،

چې وریې پرانیست د پنجرې،

د ښایسته ښکلو کناریانو پرمخ...

نه چې تربند ، سوزو فریاد یې ورته،

www.samsoor.com www.zyar.net

وریته څه زیاته واره یي ښکاره شوه ؟

۱۳۷۰/۵/۲۸

دلور اوبه

راشئ
په شنډو تورو وریځو د هسک ،
زما د ژوند زیړو شیبو
د تبجن ذهن پر جلو هلې بیدیا
- د بیګناهو بهیدلو اوښکو وینو پر ځای -
نورې راتویې کړئ
د لور و پیرزوینې اوبه !

۱۳۷۰/۲/۲۰

غوړیدلي پرهرونه

په رګ رګ کې د ناپایو اندیښنو د نن سبامې
تیر یادونه د ښایست د پسرلي ستا لا بهاند دي...
چې زمول بې ستا دزړې مینې له سره بیا سمسور کړي ،
دزړګي دا غوړیدلي پرهرونه مې لا تاند دي !

۲۶-۱۰-۷۰ ل

د دود و مود بلهارې ته

www.samsoor.com www.zyar.net

تاد پسولونو او ګاڼو په نامه

کړلې په لوی لاس اتکړۍ په لاسو

کړه غاړه کۍ دې جوړ غاړبند پر غاړه

او په غوږو کې دې کړۍ د بنده ګۍ کړې بندې...

۲

تادفیشن او نوی مود په نامه،

په لنډه تنګه لمن

او په جګپوندو بوټو،

ولګاوه پر غبرګو پښو د ګرځېدنې بندیز...

۳

نو، اوس ته ووایه

په زغرده راته

چې چا له تاده ازادی اخیستې ؟

که دې ازاد له زاړه دوده کړ ځان،

بیرته په خوښه دې بندي له نوي موده کړ ځان !

۱۳۷۰/۹/۲۳

غوټۍ

کله چې پسرلنی نسیم،

په یوه مچه

www.samsoor.com www.zyar.net

د غوټۍ له خولې د چوپتيا مهرمات کړ ،

نو د ګل غوندې وغوړېده...

او د وږمو په ژبه يې ،

په خندا خندا کې

د خپل زړه رازونه را وسپړل .

۱۳۶۹/۱۱/۱۹

ستا تر وربوی

زه په لټون د خپلې مينې د برخليک

ستا تر وربوی راغلی...

که رابنکاره کړې مينه وړې ستر ګې ،

درځنې ځم به نور پر خپله مخه !

۱۳۷۰/۱۱/۲۱

اوړی او ژمی

ستا مينه،

- کټ مټ-

لکه لمر هسې ده

چې پلوشې يې

پـه ساړه ژمي کې

زما د خونې د کړکيو تر هېندارو پورې

نه رارسي،

خو پـه سره اوړي کې مې

له يو مخ پوست و هډو پلې

سوځوي...

ګوندې ،

پـه مينه کې دې دود همداسې ،

((له لرې مرم، له نژدې سوځمه چې))!

۱۳۷۱/۱/۱۱

مَینا او توتي

دواړه د خبرو پېښې کولای شي ،

خو بيا هم ،

مينا مينا ده او توتي توتي !

درونټه ۱۳۷۱/۱/۲۱

ته يې زما په زړه کې

هغه تلپاتې مينه،

ته يې زما په ذهن کې

هغه زړه خاطره...

چې نه، ناخوالې د ژوند

او نه، د مړينې ناورين...

تا اخيستاى شي له ما ،

يا هېرواى شي له ما !

۲/۲/۱۳۷۱

www.samsoor.com www.zyar.net

چپه پايله

دباطل- حق په جګړه کې

باطل حق و حق باطل شو....

چې اور - وينې يې اند –ژوند وو ،

د نن مشرآ قاتل شو !

جلالکوټ - تورخم ۱۳۷۱/۲/۱۷

د ګناه پېټى

څه چې توبې وې ، ما خو درستې کړلې ،

خوښه ده ستا چې مې ببښې او که نه ؟

دګناه بار پر اوږو تاته راغلم،

رانه دا پېټی سپکوې او که نه ؟

جلاکوټ–تورخم ۱۳۷۱/۲/۱۷

ستر ګې

ستا مينه وړې ستر ګې،

غبرګې چينې د نور دي...

چې پکې لامبي شپه او ورځ

زما د خيال د رنګينو ناوکۍ ،

زما د شعر د ښکلا ښاپيرۍ !

پيښور ۱۳۷۱/۳/۲۰

اننګي

ستا سره بخن اننګي،

زما د مينې د بريا مخسورى...

چې مې د زړه ساړه سمخ

او تور تياره زندان ته

د ژغور تلپاتې تودوخي

او رڼايي راببښي !

پېښور، ۲۰/۱۳۷۱/۳

www.samsoor.com www.zyar.net

سينې

ستا د سينو ګلغوټۍ

دي اسماني صحيفې...

پکې چې نغښتې دي سورې د ښايست،

پکې چې نغښتي دي آيات د مينې !

۱۳۷۱/۲/۲۰

شونډې

ستا پر سرو شونډو مې

پرتم د سور کو وينو نا خي...

او دا زما زيړو زبېښلو

ولولو لره د سترې مينې ،

د نوو نوو تکلونو ترانې اوروي !

پېښور ۱۳۷۱/۳/۲۰

لاسونه

ستا مرمرين لاسونه

دوې اسماني پرښتې...

زما د اندو ژوند د ذهن پر اوږو تل نا ستې

او را ليکي زما د مينې برخليک.

www.samsoor.com www.zyar.net

پېښور ۱۳۷۱/۳/۲۰

ورنونه

ستا بلوري ورنونه
زما د سترو خوبولو هوسونو پالنګ ،
زما د ترو جلوهلو ارمانو د خړوبتياوو بستر !

۱۳۷۱/۳/۲۰

پلونه

ستا ښايسته ښکلي پلونه
د ناز خرام انځورګر،
زما د يون بدرګه...
او د لمر ښار لره زما د رسيدلو شعر !

پېښور ۱۳۷۱/۳/۲۰

خولګۍ

ستا د خوږې خوږې خولګۍ تصور
ماته د هغو شودو شهدو خوړلني رابښي
چې تل بهېږي د خدايي لورو پيرزو
په جنتي ويالو کې !

پېښور ۱۳۷۱/۳/۲۱

د غم کږ مې

www.samsoor.com www.zyar.net

په ګلبڼ کې ګونګسي د خوشبويۍ شول،

چې د باد په لاس تا زلفې وسپارلې !

ګوندې بيا د غم ګزمې ګرځي را ګرځي،

دا چې خواته زما راغلې غلې غلې...

کابل، ۱۳۷۱/۴/۷

مينه وړې خپې

زه لکه تږی ساحل

په دې ارمان کې پاتې ،

چې به مې کله مينه وړې خپې

تبجنې شونډې ښکلوي په مينه !

کابل، ۱۳۷۱/۴/۹

تورې پردې

د تاريخ، ښکلا او مينې تور مخانو

ونغښتل تورو پردو کې سپين مخونه،

پر اوږو لېږدي د تورو وحشي وريځو

د شهيدو سپينو ورځو تابوتونه...

کابل۱۳۷۱/۴/۱۰

د عمر کسات

سامې مه اخله، يه د مرګ پرښتې !

www.samsoor.com www.zyar.net

پرېږده ! همدومره لږه سا واخلمه...

چې د ټول عمر رنځ کړاو په نامه،

کسات له دې شومې دنیا واخلمه !

کابل ۱۳۷۱/۴/۱۴

د مینې سهارونه

پر پاسته وربښمین پالنګ ستا د سینې وم

ستا د ګل بدن د عطرو په نشو کې

ډوب خوب وړی ،

له مابنام تر سپیده چاوده...

تر څو ،

ستا د ګل مخ پر څو

مې رانجه د خوب له سترګو څنې پر بولل

او لمرینو پلوشو د سباوون ستا د ښکلا مې

پر مخ پرانېستل د مینې ښایسته ښکلي سهارونه !

باړه ګلۍ، ۱۹۹۲/۷/۱۷

غېږ

زما د غېږ سپېره اغزنه للمه

دا ستا د ګل بدن د عطرو تږې...

که راخړوبه یې کړې ،

www.samsoor.com www.zyar.net

که رانښیرازه یې کړې...

څومره به ښه وي ګلې ،

څومره به ښه وي ښکلې !

وانه،۱-۸-۹۲

سپاهي او خر

ګاډي چلوونکي ته

تر دې بله ستومانوونکې نشته

چې پر سم سړک باندې یې مخې ته

سپاهي یا خر

ځای پر ځای ښري ودرېږي !

روب ، ۱۹۹۲/۸/۳

پیدایښت

که دي اوبه له پېلبو نه پیدا ،

نو پیلبو ده له اوبو نه پیدا...

لکه له چرګې چې هګۍ ده پیدا ،

چرګه ده هم خپلې ابونه پیدا !

اکوړی /۱۹۹۲/۸/۲۸

www.samsoor.com www.zyar.net

نارینه او ښځه

څومره چې نارینه په ښځې پورې اړوندې لري ،

هومره یې ښځه په نارینه پورې نه لري...

ځکه چې:

ښځه د نارینه هم مورده ،

هم مَینه ،

او هم ماینه

پېښور ۱۹۹۲/۸/۳۱

غمیزه

څه ترخې ترخې شېبې د انتظار ستا ،

لکه زهر له مانبامه تر سهار څښنم...

بس دا زه او تور نانځړه د بېلتانه دي ،

چې په جام کې یې د شپو هسې بار بار څښنم !

پېښور ۱۹۹۲/۹/۲۴

www.samsoor.com www.zyar.net

دین و دولت

د پانګې ګټې، وې پکې نغښتې ،

ونښول یې ، لکه نا نځکه...

دین یې پلمه وو دولت لپاره ،

دولت یې وموند ، نور نو دین څه که !

ماهیپر ۱۳۷۱/۷/۱۴

پرده

ډیرو ژوندیو ته،

تر مرګ بله ښه پرده نشته !

کابل، ۱۳۷۱/۷/۱۸

شپه روڼې

راز د عشق لکه غوټۍ نه ساتم زړه کې،

ما پرانیستې لکه ګل شونډې هر چاته...

لکه پرخه چې په ګل پسې شو ګیر کړي ،

توري شپې دې رڼوم د مخ سباته !

کابل، ۱۳۷۱/۷/۱۹

www.samsoor.com www.zyar.net

اور و لوګی

دوا ړه توکه د ځانو ژنې د وسیلو

په دوو بیلا بیلو ډلو اړه لري،

او هغه دا چې:

لومړی سملاسي ده

او دویمه ځنډنه !

اکوړی، ۱۹۹۲/۱۰/۳۰

ویاړ

لړ تر لږ خو د چا پېښو ته اغزی نه شوم،

څه که ګل نه شوم د چا خیالي وربل ته. . .

که سوزنګ مې لکه شمه رڼا نه شوه ،

لکه سپند خو به لوګی شمه محفل ته !

اکوړی ، ۱۹۹۲/۱۱/۱

مچواله

هغه څوک چې د مچ غوندې

پر هر پاک او نا پاک ورغوځه کېږي

او په هېڅ اړنه وي ،

نو هرومرو به د مچ غوندې

www.samsoor.com www.zyar.net

یاسر خوري...

او یا خو به دتللپاره منگولې مرور‌ي !.

۱۹۹۲/۱۱/۱۱

د راتللو شعر

راشه،

زما پر سپینه پاڼه د ترخه انتظار،

وکښنه د خپلې خوږې مینې د راتللو شعر...

گوندې،

زما د ژوندانه په دې تشتور دوترکې،

ستا د وفا دا یو ښایسته ښکلی یادگار پاتې شي !

۱۹۹۲/۱۱/۱۱

پوهان او پرښتې

که چېرې دویم ځلې

پر نړۍ را ژوندي شو،

نو،

هرو مرو به ټول بې زده کړې

پوهان یو...

او بې عبادته پرښتې !

www.samsoor.com www.zyar.net

اکوړی، ۱۹۹۲/۱۱/۱۸

تعصب و افراط

تعصب و افراط

په هر دین و آیین کې

له حق سره نا باندې دي...

که داسې نه وای،

نو ولې به

منصور پر دار ختلای،

او ګا لیله پر انګار !!؟

ځنځیر کلا، ۱۹۹۲/۱۲/۲

د باغ خوب

تا لا والا لوټلی باغ

- په منګنې کنګل وهلی شپه کې -

د پسرلي شنه و ښیراز رنګین خوبونه لیدل...

خو چې سهار

له درانه خوب شو راویښ

پوه شو د خپل لیدلي خوب په مانا،

او هغه دا چې

www.samsoor.com www.zyar.net

سپینو واورو یې تور سر سپین کړی !

فقیر کلی ۱۹۹۲/۱۲/۲

مچ و میاشي

ازار ګټلي

لکه مچ و میاشي داسې دي ،

په دې ما نا چې:

چا د ازار لپاره ورځ تاکلې ،

او چا شپه !

ځنځیر کلا ۲/۱۹۹۲/۱۲

نوم بد لون

په نوم بدلون به، نومیالی نه شي،

تر څو وا نه وړي ،له بد خصلته !

وایی. خر بیا هم، هماغه خر دی ،

که څه هم نوې ،کړې ورته کته !

متہ، ۱۹۹۲/۱۲/۴

مخپټې مینه

په تش تیندک او سترګک دې مه شه ،

که ښکار د زړو کړې مخ را ښکاره کړه !

چې رڼا ورځ يې پر تا شپه کړې ،
له سر کښېږ خو ګرېوان پاره کړه !

متهه، ۱۹۹۲/۱۲/۴

د زړونو وا کمني

هغه يار به څه ديار مينې جوګه شي ،
چې ورتګ يې د رقيب په بدرګه شي...
واکمني د زړونو غواړي سر ښندنه ،
چا ويل، په زرو زور ويا جرګه شي ؟

فقير کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۵

ازاد که بنده ؟

که پر خپله ازادۍ هر څومره وياړو ،
که هر څومره د دې لارې پتنګان يو...
خو دا باتې مو په دې دي هسې خوشې ،
چې د ګروهې له پلوه (بنده ګان) يو !

فقير کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۲ (دايوبخان اڅکزي له وراشو)

د پېريو خوب

څه بې شانه اند ښښنې شوې را چاپېرې ،
دا چې ځير شم ، نړۍ چېرې ده، موږ چېرې؟
د پېريو له درانه خوب څو ويښېږو ،

قافلې د ژوند په ثومره وي لا تيرې !

فقير كلى ۱۹۹۲/۱۲/۸

دشتمنو اسلام

كه هر مسلم ته دنيا دوزخ دى ،

او هر كافر ته لكه جنت دى...

نو د شتمنو اسلام به څه وي ،

له حده تير يې چې مال دولت دى ؟

فقيركلى، ۱۹۹۲/۱۲/۸

ملا ته

ملا تا ته مې شراب ، كباب ښيلي ،

امر و نهى مې ستا واړه دي منلي...

خو مه نغاړه په خاطر رانه د مينې ،

تورو نمرو كې تک سپين مخونه ښكلي !

فقير كلى ۱۹۹۲/۱۲/۸

مسجدو مندړ

نوري زړې شوې د ملا او د بامبړ خبرې ،

د دين په نوم د ښه او بد او د پړ وړ خبرې !

د يوه خداى او يو خالق په نوم پرېږئ نورې ،

د كليسا ، دير ومسجد او د مندړ خبرې !

www.samsoor.com www.zyar.net

فقیر کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۸

روستواله

څه کانه راباندې وشوه ذوالجلاله،

پر شا ولاړو بیرته څوارلس سوه کاله !

چې ژوندی پر تورو ګورنډو سپارو ښځې،

را په برخه دې کړه دومره روستواله ؟

فقیر کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۸

دشیخ تکفیر

شېخ پر مخ راغی، ډیر قهرژلی،

ږیره بمبل او، سر یې خرېیلی...

وېل یې بې تا نه، بل کافر نشته

چې هم بیتل یې، هم ږیر خرېیلی !

فقیر کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۸

ګواښ

چې کوي سوچ مې د ورکولو،

د تاریخ، خاورې د نشتولو...

هغه مغزې دې د ماتولو،

هغه ماغزه دې د بادولو !

فقیر کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۱۰

www.samsoor.com www.zyar.net

د مني پرخه

زه له تيارو تښتېدم ،

خو پر تيارو واوښتم...

لکه د مني پرخه ،

سم پر اغزو واوښتم !

فقير کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۱۰

د عطرونو باران

شي مين مين زړه مې ترمې ترمې هسې ،

چې دې پرې وورې د غوړچونو باران...

وورو مې پر دې زمولې غوټۍ ،

لږ د موسکاوو د عطرونو باران !

فقير کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۱۰

تله او راتله

کله چې تلې ،

د نهيليو چوپتيا

کړې غځونې پر اغزن بستر

د سترګو زما...

نو ،

راشه بيا !

www.samsoor.com www.zyar.net

چې درته وسپړم

دا ستا د بیا راتلو په هیله،

د خپل زړګي په وینو کښلي

څو رنګین د فتره !

فقیر کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۱۰

کیله

لکه دې او ښکه له لیمو پر ېوتی ،

جوړ په لمن کې د د ښنو پرېوتی...

کنګل کنګل لکه د ژمي پرخه ،

پرځای د ګلو پر اغزو پرېوتی !

فقیر کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۱۱

توره تېښته

پر مخه راغلې ، مستې کوترې ،

شاته غوښنې ، مخ ته ډنګرې...

بازاري مینه، یې خرخوله ،

په توره تېښته ،ځنې شوم لرې !

قصه خواني، ۱۹۹۲/۱۲/۱۱

بیوارې تلوسې

www.samsoor.com www.zyar.net

په تبجنه سره ببډیا کې

د ویرژلو شپېو

زه وم ستا د بیا راتلو ښکالو ته

غوږ پر اواز...

ګوندې مات کړې د راتللو پدل،

او زما د غو ببوارو تلوسو ته

د پای ټکی کېږدې !

فقیر کلی۱۱/۱۲/۱۹۹۲

پور ژلی مرغه

زه یم هماغه وزر ماتی مرغه

توپان ځپلی ،

یو پورژلی مرغه...

چې مې تر شا پرې ابنبې

تا لا تر غی او ترمې ترمې

نږېدلې ځاله !

فقیر کلی، ۱۲/۱۲/۱۹۹۲

لمر مخ

ما ستا د لمر مخ د لیدو په اسره ،

د ګومان تورې وریځې و خیرلې...

www.samsoor.com www.zyar.net

په الماسي تېرو شتیو د باور د برېښنا !

فقير کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۱۲

ناويلې نغمې

نه ژاړم تش خزان لوټلی چمن

له څوانیمرګو شینیلیو او غوټیو سره ،

زه تر هرڅه د مخه ،

آغربو نیولې مرۍ

د نغمه ګرو بلبلانو ژاړم...

نه چې تر تله یې همداسې پسې،

-د پسرلي په ارمان-

زمولې نغمې شي نا ویلې پاتې !

فقير کلی، ۱۹۹۲/۱۲/۱۲

روغتون

روغتون خوځه ورکشاپ نه دی،

چې هر ناروغ ترې

روغ را ووځي !

لیډي ریډینګ روغتون ۱۹۹۲/۱۲/۱۹

www.samsoor.com www.zyar.net

زما دین

ګرانې زما ستا یاري ګرانه ښکاري ،

چې لومړی شرط مسلماني ږدی پر ما . . .

زه خوبې مینی بل دین نه پیژنم ،

څه نوم یهود ونصراني ږدې پر ما !

بالاحصار ۱۹۹۲/۱۲/۲۲

فشار

د هغې ټیټ و ، او زما لوار و ،

نه په درمل شوه ، او نه په تاړو . . .

ما چې لېږورکړ له ډیره لوره ،

په متې سم شو زموږ د دواړو !

شاهین ټاون ۱۹۹۲/۱۲/۲۹

د لمر تر ښاره

ما لکه هسک ،

په خپلو ستورو او ښکو ورو ټله

تورتمه شپه تر سبا وونه پورې . . .

او په دې توګه مې کړه لنډه

www.samsoor.com www.zyar.net

اوږده لار ،

د لمر د ښار پر لوري !

ځنځير کلا ، ۱۹۹۳/۱/۷

دعا

د نا خوالو وړاندې ځواک د يو پاڅون را ،

له دې هسې پر شا تګه، پر مخ يون را ...

مغولواله مو بيا ګواښي پښتونواله،

سروالۍ ته د (خوشال) غوندې پښتون را !

جاوېد مېنه، ۱۹۹۳-۱-۱۵

هړتال

نن مې اشنا راځي د ښار پرچکر،

کوندې هړتال و کړي دا چوړې بوړې...

چې په دې ورانو او کچه ګلو کې ،

پر مخ ورباد نه کاندې خاورې دوړې !

جاوېد مېنه، ۱۹۹۳/۲/۱۲

خپل نن و سبا

نه پنځوس، سل و ، دوه سوه کاله پر مخ ،

نه څوارلس سوه ، شپږ زره کاله پر شا . . .

www.samsoor.com www.zyar.net

تباه برباد کړو ، هسې افراط و تفریط ،

ځئ چې راخپل مو ، کړو دا خپل نن و سبا !

پېښور، ۱۹۹۳/۳/۱

روژتي شونډې

سمې مې چې شونډې د ر نژدې کړمه ،

سنا له روژه تي شونډو حیا راشي...

بیا چې دې رواشي دغه مې راته ،

کله به هغه اختر پر ما راشي !

جاوید مینه، ۱۹۹۳/۳/۹

www.samsoor.com www.zyar.net

د یاد مرغلره

ته که ولاړې مې له سترګو ،

لکه اوښکه...

خو ،

ستا یاد به مې هغسې،

-لکه تانده مرغلره-

په سیپۍ د زړه کې

پاتې وي ترتله ! !؟

جاوید مینه۱۹۹۳/۳/۲۱

(**پای**)

www.samsoor.com www.zyar.net